

Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretmenlerin Teknolojiye Yönelik Tutumlarının Belirleme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretmenlerin Teknolojiye Yönelik Tutumlarının Belirleme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31976>

Özet

Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretmenlerin Teknolojiye Yönelik Tutumları Belirleme Ölçeği (TOAD), Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen eğitimcilerin teknoloji kullanma na dair tutumları ölçmek amacıyla geliştirilmiş, üç faktörlü (Kaçınma, İsteklilik, Benimseme) ve 30 maddeden oluşan bir psikometrik araçtır. Ölçek, hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleriyle test edilmiş olup, yüksek yapı geçerliliği ve iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı 0,91) değerlerine sahiptir. TOAD, öğretmenlerin teknolojiye karşı gösterdikleri davranışsal eğilimleri ve algısal kabulleri güvenilir bir şekilde değerlendirmek için tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Teknoloji tutumu, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, ölçek geliştirme, Likert Tipi Ölçek, faktör analizi, öğretmen tutumları.

Yazarlar

Serkan Şek, A. Kan

Amaç

Bu ölçek, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen eğitimcilerin, mesleki uygulamalarında teknolojik araç ve yöntemleri kullanmaya yönelik sahip oldukları tutumları bilimsel ve geçerli bir biçimde belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. Temel amaç, öğretmenlerin teknolojiye karşı gösterdikleri kaçınma, isteklilik ve benimseme düzeylerini saptayarak, teknoloji entegrasyonu süreçlerindeki potansiyel engelleri ve destekleyici faktörleri ortaya çıkarmaktır.

Elde edilen veriler, yabancı dil öğretiminde teknolojik entegrasyon stratejilerinin geliştirilmesi ve öğretmen eğitim programları bu tutumlar doğrultusunda optimize edilmesi için önemli bir zemin oluşturmaktadır. Ölçek, eğitim politikaları ve materyal geliştirme süreçlerinin teknoloji odaklı pedagojik ihtiyaçlara göre şekillendirilmesine katkı sağlamaktadır.

Yapı

TOAD, teknolojiye yönelik tutumu üç temel alt boyutta inceleyen çok boyutlu bir yapı üzerine kurulmuştur. Toplam 30 maddeden oluşan bu yapı, teknoloji entegrasyonunun farklı psikolojik ve davranışsal yönlerini temsil etmektedir:

Kaçınma (Avoidance): Teknolojik araçları kullanmaktan çekinme, faydalanmama ve teknoloji kullanma na karşı direnç gösterme eğilimi. Bu faktör 12 maddeden oluşmaktadır.

İsteklilik (Willingness): Yeni teknolojileri denemeye, öğrenmeye ve sınıf içi uygulamalara dahil etmeye yönelik olumlu motivasyon ve çaba. Bu faktör 10 maddeden oluşmaktadır.

Benimseme (Adoption): Teknolojinin işi kolaylaştırmasına inanma, faydasını kabul etme ve onu etkin bir şekilde mesleki uygulamalara kalıcı olarak dahil etme. Bu faktör 8 maddeden oluşmaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliği, iki aşamalı bir faktör analizi süreciyle detaylıca test edilmiştir. İlk aşamada, pilot uygulamadan elde edilen veriler kullanılarak Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) gerçekleştirilmiştir. AFA sonuçları, ölçeğin teorik beklentilerle uyumlu olarak 30 maddeden oluşan üç faktörlü bir yapıya sahip olduğunu göstermiştir.

İkinci aşamada, belirlenen bu üç faktörlü yapıların farklı bir örneklem grubu (N=191) üzerinde genellenebilirliğini ve sağlamlığı test etmek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Hem AFA hem de DFA sonuçları, 30 maddelik nihai ölçek formunun yapı geçerliğini (**Yapı Geçerliliği**) yüksek düzeyde desteklemiş ve ölçeğin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin teknolojiye yönelik tutumları hakkında bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamıştır.

Güvenilirlik

Ölçeğin güvenilirlik çalışmaları, iç tutarlılık katsayıları hesaplanması yoluyla belirlenmiştir. 30 maddelik ölçeğin tamamı için hesaplanan Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı 0,91 olarak bulunmuştur, bu değer ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir olduğunu göstermektedir.

Alt faktörlerin güvenilirlik değerleri de oldukça güçlüdür: Birinci faktör olan Kaçınma için $\alpha = 0,95$, ikinci faktör olan İsteklilik için $\alpha = 0,91$ ve Üçüncü faktör olan Benimseme için $\alpha = 0,89$ olarak hesaplanmıştır. Bu sonuçlar, hem genel ölçeğin hem de alt faktörlerin tutarlı ve güvenilir ölçümler sağladığını teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek yapısı, Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) sonucunda üç faktörlü olarak belirlenmiştir. Bu üç faktörlü yapı, ölçekteki toplam varyansın %64,327'lik önemli bir kısmını açıklamaktadır. Bu yüksek açıklanan varyans oranı, ölçeğin yapısal olarak güçlü olduğunu göstermektedir.

Faktörlerin varyansa katkıları detaylı olarak incelendiğinde; Birinci faktör (Kaçınma) varyansın %30,960'ünü, ikinci faktör (İsteklilik) %26,233'ünü ve Üçüncü faktör (Benimseme) %7,134'ünü açıklamaktadır. AFA'yı takiben, 191 kişilik ayrı bir grupta uygulanan Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA), bu üç faktörlü yapıların model uyum indekslerini kanıtladığını ve yapısal geçerliğinin doğrulandığını kanıtlamıştır.

Ölçüm Aracı

Test Türü:

Geliştirme Ölçeği (Development)

Format:

5'li Likert Tipi Ölçek

Mevcut Dil:

Türkçe

Popülasyon Grubu:

Öğretmenler (Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen eğitimciler)

Yaş Grubu:

Yetişkin

Popülasyon Detayları:

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen profesyonel eğitimciler.

Test Metodolojisi:

Öz bildirim (Self-report)

Anahtar Kelimeler

Eğitim teknolojileri, teknoloji entegrasyonu, öğretmen tutumları, yabancı dil öğretimi, psikometrik ölçek.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtıcıları:

Bilgi Yok

Kurumsal E-posta Adresleri:

serkanipek86@gmail.com (Sorumlu Yazar)

Yazın Adresi:

Bilgi Yok

Özet & Ücret ve Test Yolu

Bu ölçek, 2019 yılında yayımlanan akademik bir çalışmada ile geliştirilmiştir. Ölçeğin ticari amaçla kullanılması veya büyük ölçekli uygulamalar için sorumlu yazar Serkan Şek ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlarda genellikle kaynak gösterilmesi yeterlidir.

Sorumlu Yazar İletişim: serkanipek86@gmail.com

Referanslar

Şek, S. ve Kan, A. (2019). Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmenlerin teknolojiye yönelik tutumları'nı belirlenmesine ilişkin bir ölçek geliştirme çalışması. *International Journal of Language Academy*, 7(4), 107-123. Makalenin tam metnine buradan ulaşılabilir: ijla.net

Ölçeğin orijinal PDF dosyası şu adresten indirilebilir: turkceyi-yabanci-dil-olarak-ogretenlerin-teknolojiye-yonelik-tutumlarini-belirleme-olcegi-toad.pdf

Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretmenlerin Teknolojiye Yönelik Tutumları'nı Belirleme Ölçeği Maddeleri

Ölçek toplam 30 maddeden ve üç faktörden oluşmaktadır. Derecelendirme 5'li Likert Tipi Ölçek şeklindedir (Kesinlikle Katılmıyorum: 5, Katılmıyorum: 4, Kararsızım: 3, Katılmıyorum: 2, Kesinlikle katılmıyorum: 1 puan).

Kaçınma (12 Madde)

M.11. Teknolojiden faydalanmaktan kaçınırım.

İsteklilik (10 Madde)

M.14. Yeni teknolojik bir ürünle karşılaştığımda onu kullanmaya çalışırım.

Benimseme (8 Madde)

M2. Teknoloji kullanmanın işimi kolaylaştıracağına inanırım.